

Ansvarsfördelning vid placering av barn/unga utanför det ordinarie hemmet.

Ansvarsfördelningen utgår från SAMS-Samverkan socialtjänst skola <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-4-7316.pdf> som Skolverket, Socialstyrelsen och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) gemensamt arbetat fram utifrån ett regeringsuppdrag. Dokumentet är omarbetat under 2022 inom vårdsamverkan SAML A för att få med hälso-och sjukvårdens ansvar samt för att det ska fungera inom vårdsamverkan SAML A.

Syfte: Säkerställa att barn och unga som är placerade utanför hemmet får tillgång till hälso- och sjukvård som innefattar fysisk, psykisk och oral hälsa. Hälsoundersökningar, läkarundersökningar samt undersökning av oral hälsa ska erbjudas och genomföras systematiskt vid placeringar i samhällets vård. Rutinen ska också säkerställa en obruten skolgång för barn och unga som förutsätter att barnet/den unge är delaktig processen.

➤ Inför placering

	Vad ska göras	Vems ansvar	Syfte/förklaring
1.	Beslut om att inleda eller inte inleda utredning ska ske inom två veckor efter att en anmälan kommit in. Utredningen ska i normalfallet vara klar senast fyra månader efter att den inletts.	Socialsekreterare	Ansökan, anmälan eller uppgifter som kan föranleda utredning har inkommit.

	Inleda utredning		Utreda barnets/ungdomens behov enligt Socialtjänstlagen SOL och Lagen om vård av unga LVU.
	Förberedande samtal med barnet/den unge och eventuellt vårdnadshavare. Informera om utredningen och sammanhållen individuell plan SIP.		SIP ska erbjudas om kommunen eller regionen bedömer att insatser kring barnet/den unge behöver samordnas för att hen ska få sina behov tillgodosedda, eller då barnet/den unge eller dess närstående begär det. Socialtjänsten ska eftersträva att barnet/den unge och vårdnadshavare är delaktiga i hela processen genom deltagande i planering samt ges möjlighet till inflytande över insatserna utifrån sina upplevda behov. När frivilliga insatser inte är möjliga enligt SOL kan socialtjänsten, om behövt, ansöka om tvångsvård enligt LVU eller Lag om vård av missbrukare i vissa fall LVM hos förvaltningsrätten.
2.	Inhämta samtycke från vårdnadshavare och/eller barnet/den unge rörande samverkan. I samband med utredning har socialtjänsten ofta behov av att hämta in uppgifter från förskola/skola/elevhälsa, hälso- och sjukvård samt tandvård. Lagens tidsramar innebär att hälso- och sjukvården måste agera skyndsamt vid socialtjänstens konsultationer.	Socialsekreterare	Vid samtycke kan uppgifter som annars omfattas av sekretess lämnas över till berörda. Samtycke från vårdnadshavare eller den unge själv ska eftersträvas, men socialtjänsten har befogenheter att ta nödvändiga kontakter även utan samtycke om det finns oro för barnets/den unges situation. Se OSL (Offentlighets- och sekretesslag) 25 kap 12 § och OSL 29 kap 9 §.
3.	Inhämta information enligt BBIC Materialen till hälso- och sjukvården samt tandvården innehåller frågor om barnets fysiska, psykiska och orala hälsa.	Socialsekreterare	BBIC materialet syftar till att stärka barnperspektivet och delaktigheten för barn och unga. Materialet utgår från barnets behov och ger den

	<p>Frågorna är tänkta att ställas muntligt av den utredande handläggaren till den personal som har kontakt med barnet/den unge vid en intervju.</p> <p>Konsultation med BVC</p> <p>Konsultation med Elevhälsan</p> <p>Konsultation med barnets pågående vårdkontakter</p> <p>Konsultation med tandvården</p> <p>Konsultation med förskola</p> <p>Konsultation med skola</p>		<p>sociala barn- och ungdomsvården en enhetlig och evidensbaserad struktur för handläggning, genomförande och uppföljning.</p> <p>Om det inte är uppenbart olämpligt sker alla möten gemensamt tillsammans med familj.</p> <p>Materialen till förskola/skola innehåller frågor som rör barnets utveckling och är baserade på kända risk- och skyddsfaktorer för utsatthet och psykosocial problematik.</p> <p>När socialtjänsten behöver få skriftlig information från förskola/skola, kan de mallar som tagits fram inom BBIC användas som stöd.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Utlåtande till socialtjänsten från förskolan ➤ Utlåtande till socialtjänsten från skolan
4.	<p>Begära hälsoundersökning för fysisk/psykisk hälsa samt oral hälsa. Socialtjänsten skickar begäran till den vårdcentral som den unge är listad på, i annat fall närmaste vårdcentral, för att genomföra hälsoundersökningen.</p> <p>Socialtjänsten kan underlätta för vårdcentralen genom att i begäran under rubriken ” Övrig information som bedöms vara relevant för vårdgivaren” skriva var man kan inhämta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Förlossningsjournal • Barnhälsovårdsjournal • Journal från elevhälsan • Journal från barn-och ungdomspsykiatrisk verksamhet • Journal från barn- och ungdomshabiliteringen • Journal från barn-och ungdomsmedicinsk verksamhet samt • Socialnämndens personakt om barnets eller den unges fysiska och psykiska hälsa 	Socialsekreterare	<p>Begäran om Hälsoundersökning fysisk/psykisk enligt BBIC hittar du på Barn och ungas hälsa - Vårdsamverkan i Västra Götaland (vardsamverkan.se).</p> <p>Socialtjänsten ska, om det inte är uppenbart obehövt, initiera/begära en hälsoundersökning omfattande fysisk och psykisk hälsa <i>i samband med en placering</i> (Socialtjänstlag 2001:453, 11 kap. 3a§).</p> <p>Hälsoundersökningen kan också vara en del av underlaget till den vårdplan eller den genomförandeplan som socialnämnden är skyldig att upprätta.</p>

	Socialtjänsten skickar begäran om oral hälsoundersökning inför placering till den tandvårdsklinik som barnet/ungdomen är listad på.		
5.	<p>Begära läkarundersökning vid LVU (Lagen om vård av unga) görs av socialtjänsten.</p> <p>Socialtjänsten ska i samband med tvångsvård enligt LVU eller LVM vända sig till den vårdcentral som den unge är listad på eller i annat fall till närmaste vårdcentral, för genomförande av läkarundersökning.</p>	Socialsekreterare	<p>Vid ansökan om tvångsvård ska socialtjänsten till sin utredning, lämna med ett läkarintyg till rätten som redogör för eventuella medicinska risker eller hinder för placeringen.</p> <p>Barn och unga har även behov av en hälsoundersökning som är mer omfattande.</p>
6.	<p>Erbjuda hälsoundersökning för fysisk och psykisk hälsa.</p> <p>Inhämta samtycke från vårdnadshavare och/eller barnet/den unge rörande samverkan samt inhämtande av information från andra verksamheter.</p> <p>Den information som inhämtats på vårdcentral hänvisas med remiss om behov finns.</p> <p>Vårdcentralen ska erbjuda tid för hälsoundersökningen skyndsamt.</p> <p>Remiss till specialistenhet vid behov Vid tidig vetskap av behov av remiss till specialistenhet görs detta utan dröjsmål.</p>	Vårdcentral	<p>Uppgifter som annars omfattas av sekretess kan lämnas över till berörda.</p> <p>Hälsoundersökning och inhämtande av information sker på vårdcentral i första hand.</p> <p>Om det redan i ett tidigt skede framkommer behov av remittering till Barn- och ungdomsmedicinsk mottagning ska detta ske utan dröjsmål.</p> <p>Underlag för hälsoundersökning inhämtas från vårdcentral när detta finns tillgängligt, annars utförs inhämtande av underlag inför undersökning av specialistenhet.</p>
7.	<p>Inhämtar och bedömer underlag för hälsoundersökningen.</p> <p>Inför undersökningen bör uppgifter alltid hämtas från:</p> <ul style="list-style-type: none"> • förlossningsjournal • barnhälsovårdsjournal • elevhälsovårdsjournal • journal från barn- och ungdomspsykiatrisk verksamhet • journal från barn- och ungdomshabilitering • socialnämndens personakt om barnets eller den unges fysiska och psykiska hälsa. 	Vårdcentral	<p>Syftet med hälsoundersökningen är att identifiera aktuella och tidigare försummade hälso- och sjukvårdsbehov för att möjliggöra åtgärder och fortsatt medicinsk uppföljning av barnet eller den unge.</p> <p>Tecken på fysisk, psykisk och/eller intellektuell funktionsnedsättning ska också uppmärksammas.</p>
8.	Hälsoundersökning genomförs och utlåtande skrivs.	Vårdcentral	Hälsoundersökningen ska mynna ut i ett utlåtande till socialtjänsten med en medicinsk bedömning av barnets behov. Där ingår vårdplan och förslag till

			uppföljning på vårdcentral eller specialistmottagning inklusive eventuella undersökningar och remisser till andra verksamheter inom primärvård eller specialistnivå. En journalkopia är inte ett intyg i det här avseendet. RMR Hälsoundersökning på vårdcentralen av barn som vårdas utanför det egna hemmet
9.	<p>Inhämtar underlag från Vårdcentral för Hälsoundersökning.</p> <p>Inför undersökningen bör uppgifter alltid hämtas från:</p> <ul style="list-style-type: none"> • förlossningsjournal • barnhälsovårdsjournal • elevhälsovårdsjournal • journal från barn- och ungdomspsykiatrisk verksamhet • journal från barn- och ungdomshabiliteringen • socialnämndens personakt om barnets eller den unges fysiska och psykiska hälsa. 	Specialistenhet	Syftet med hälsoundersökningen är att identifiera aktuella och tidigare försummade hälso- och sjukvårdsbehov för att möjliggöra åtgärder och fortsatt medicinsk uppföljning av barnet eller den unge. Tecken på fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning ska också uppmärksammas.
10.	<p>Hälsoundersökning genomförs och utlåtande skrivs.</p>	Specialistenhet	Hälsoundersökningen ska mynna ut i ett utlåtande till socialtjänsten med en medicinsk bedömning av barnets behov. Där ingår vårdplan och förslag till uppföljning på vårdcentral eller specialistmottagning inklusive eventuella undersökningar och remisser. En journalkopia är inte ett intyg i det här avseendet.
11.	<p>Den tandvårdsklinik som barnet/ungdomen är listad på ansvarar för att erbjuda oral hälsoundersökning.</p> <p>Tandvården ansvarar för att underrätta aktuell vårdenhet på den nya orten.</p> <p>Ska barnet/den unge byta till folktandvårdsmottagning i mottagande kommun?</p>	Tandvård	Aktuella uppgifter och vårdplanering överlämnas till berörd vårdenhet på placeringsorten. Hälsoundersökningen ska mynna ut i ett utlåtande till socialtjänsten med en medicinsk bedömning av barnets behov.
12.	<p>Hälso- och sjukvården ska bedöma om barnet /den unges behov ska tillgodoseas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ genom insatser från patientens ordinarie behandlare ○ inom den hälso- och sjukvård som erbjuds på den ort där boendet finns ○ inom ramen för den hälso- och sjukvård som erbjuds på till exempel HVB. 	Vårdcentral	Tydliggöra kostnadsansvar och ansvarsfördelning. Om barnet/den unge har behov av insatser enligt Hälso-och sjukvårdslagen HSL under placeringen ansvarar för och bekostar regionen dessa.

13.	<p>Meddela barnet/den unge samt vårdnadshavare beslut om placering.</p> <p>Socialtjänsten i den placerande kommunen ansvarar för att information om att ett barn ska placeras lämnas till ansvariga (offentliga och privata) inom hälso- och sjukvård, tandvård samt till utbildningsförvaltningen i kommunen.</p>	Socialsekreterare	<p>Socialtjänsten inhämtar samtycke från vårdnadshavare och när lämpligt från barnet/den unge.</p> <p>Överföring av information och ansvar från hälso- och sjukvård, tandvård samt förskola/skola i placerande kommun till berörda enheter i mottagande kommun.</p>
14.	<p>Barnhälsovård och primärvård ansvarar för att underrätta aktuell vårdenhet på den nya orten.</p> <p>Ska barnet/den unge byta till vårdcentral i mottagande kommun?</p>	Vårdcentral/BVC	<p>Aktuella uppgifter och vårdplanering överlämnas till berörd vårdenhet på placeringsorten. Om det inte finns en pågående behandling, men ett behov har identifierats, ansvarar vårdcentralen för att remiss utfärdas.</p>
15.	<p>Specialistsjukvård (vid pågående behandling) ansvarar för att underrätta aktuell vårdenhet på den nya orten.</p>	Specialistenhet	<p>Aktuella uppgifter och vårdplanering överlämnas till berörd vårdenhet på placeringsorten.</p>
16.	<p>Samråda med regionen om behov av hälso- och sjukvårdsinsatser finns under placeringen.</p> <p>Vid behov rådgöra med regionen och förskola/skola/gymnasium om lämplig placering.</p>	Socialtjänst	<p>Tydliggöra kostnadsansvar och ansvarsfördelning.</p> <p>Vid behov av sociala stödinsatser ansvarar för och bekostar kommunen dessa.</p>
17.	<p>Utbildningsförvaltning i placerande kommun tar kontakt med utbildningsförvaltning i mottagande kommun.</p>	Socialsekreterare	<p>En mottagande skola finns inför placering.</p> <p>Socialsekreteraren förmedlar kontaktuppgifter till den mottagande skolan.</p>
18.	<p>Placerande kommun får information om skolbyte. Förskola/skola ansvarar för att underrätta mottagande förskola/skola på den nya orten.</p> <p>Överlämning förbereds med aktuella uppgifter och planering.</p>	Rektor avlämnande förskola/skola eller ansvarig på utbildningsförvaltning en.	<p>För att ges förutsättningar att ta ansvar för elevens skolplikt och rätt till utbildning.</p> <p>För obruten skolgång.</p> <p>Tydliggörande kring kostnadsansvaret för stödinsatser och rätten till skolskjuts.</p>
19.	Administrera ”In- eller utflyttning” av elev	Rektor avlämnande förskola/skola	
	Administrera ”In- eller utflyttning” av elev	Rektor mottagande förskola/ skola	
20.	Sammanställ relevant skolinformation enligt checklista 1 (Relevant skolinformation-checklista.) Inhämta samtycke vid behov	Rektor avlämnande förskola/skola eller ansvarig på	<p>Pedagogisk överlämning sker inför skolbyte.</p>

		utbildningsförvaltning en	
21.	Kalla till SIP	Socialsekreterare	

➤ I samband med placering

	Vad ska göras	Vems ansvar	Syfte
22.	Genomför SIP <ul style="list-style-type: none"> • Fast vårdkontakt utses • Ansvarig för uppföljning av SIP utses. • Är hälsoundersökning fysisk/psykisk samt oral gjord? • Övergångssamtal planeras för pedagogisk överlämning och planering av skolgången. 	Socialtjänsten	Överföring av information och tydlig ansvarsfördelning.
	Genomför SIP-möte	Vårdcentral	
	Genomför SIP-möte	Specialistenhet	
	Genomför SIP-möte	Tandvård	
	Genomför SIP-möte	Rektor avlämnande förskola/skola	
	Genomför SIP-möte	Rektor mottagande förskola/skola	
23.	Sammankalla till övergångssamtal där pedagogisk överlämning och planering av skolgången sker enligt checklista 2.	Rektor mottagande förskola/ skola	Skolgången under placeringen utgår från elevens förutsättningar, behov och kunskapsnivå. Elevens delaktighet säkerställs.

➤ Under placering

	Vad ska göras	Vems ansvar	Syfte
24.	Ta kontakt med skolan inom ramen för socialtjänstens uppföljning av placeringen.	Socialtjänsten	Uppföljningen omfattar skolgången så eleven får lämplig utbildning.
25.	Uppföljning SIP	Socialtjänst	Socialtjänsten ska noga följa planeringen för de barn och unga som är placerade utanför det egna hemmet. Planeringen ska följas upp kontinuerligt med hjälp av SIP.
	Uppföljning SIP	Vårdcentral	
	Uppföljning SIP	Specialistenhet	
	Uppföljning SIP	Tandvård	

	Uppföljning SIP	Rektor avlämnande förskola/skola	
	Uppföljning SIP	Rektor mottagande förskola/skola	

➤ Inför avslut

	Vad ska göras	Vems ansvar	Syfte
26.	Uppföljning SIP	Socialtjänsten	Vid hemgång eller omplacering ansvarar socialtjänsten för att nytt SIP-möte genomförs. SIP avslutas eller startas om beroende på om det långsiktiga målet har förändrats.
	Barnhälsovård/ primärvård ansvarar för att underrätta aktuell vårdenhet i mottagande kommunen.	Vårdcentral/BVC	Aktuella uppgifter och vårdplanering överlämnas till berörd vårdenhet i mottagande kommun. Om det inte finns en pågående behandling, men ett behov har identifierats, ansvarar vårdcentralen för att remiss utfärdas.
	Specialistsjukvård (vid pågående behandling) ansvarar för att underrätta aktuell vårdenhet i mottagande kommun.	Specialistenhet	Aktuella uppgifter och vårdplanering överlämnas till berörd vårdenhet i mottagande kommun.
	Tandvården ansvarar för att underrätta aktuell vårdenhet i mottagande kommun.	Tandvård	Aktuella uppgifter och vårdplanering överlämnas till berörd vårdenhet i mottagande kommun.
	Förskola/skola ansvarar för att underrätta aktuell förskola/skola i mottagande kommun.	Rektor avlämnande förskola/skola eller ansvarig på utbildningsförvaltningen	Aktuella uppgifter och annan planering överlämnas. Tydliggörande kring kostnadsansvaret för stödsatser och rätten till skolskjuts.
	Sammanställ och överlämna relevant skolinformation enligt checklista 1.	Rektor avlämnande förskola/skola (under placering)	Pedagogisk överlämning sker inför skolbyte då placeringen upphör. Inhämta samtycke vid behov.

➤ Uppföljning

	Vad ska göras	Vems ansvar	Syfte
27.	Uppföljning SIP	Socialtjänsten	Socialtjänsten ska, om ny SIP upprättats inför hemgång/byte av placering, följa upp planeringen efter flytten.
	Följ upp om elevens skolgång varit obruten och hur elevens skolförankring ser ut.	Utbildningsförvaltning eller Socialtjänst	En mottagande skola finns inför placering. Socialsekreteraren får kontaktuppgifter till den nya skolan.